

نگاه

عمر البشیر در بحران داخلی

جواد ابو

● ۱۷ دسامبر وقتی عمر البشیر، رئیس‌جمهوری سودان، حامل پیام اتحادیه عرب برای بشار اسد، همتای سوری خود، بود به تنها چیزی که فکر می‌کرد افزایش نقش منطقه‌ای سودان و تأثیرگذاری در روابط کشورهای عربی و بازی با مهره‌های مختلف از ترکیه و قطر گرفته تا عربستان و امارات بود. اما گذشت دو روز کافی بود تا رئیس‌جمهور برنده سودان در بازی‌های منطقه‌ای، در شرایط داخلی، خود را با بحران مواجه ببیند؛ مشکلی که با اعتراضات مردم نسبت به وضعیت بغرنج اقتصادی آغاز و به بحران امنیت داخلی سودان تبدیل شد. با گذشت حدود ۲۰ روز از اعتراضات و برخوردهای نیروهای پلیس و امنیت، دامنه آن به اغلب شهرهای مهم سرایت کرده و به‌کلی زست منطقه‌ای البشیر را به حاشیه رانده است. ویژگی این اعتراض‌ها این‌بار متفاوت از دوره‌های قبل است و به‌جرت می‌توان گفت که در دوره ۳۰ ساله زمامداری البشیر تجربه نشده است. برای اولین‌بار قیام مردمی، خودجوش بوده و بسیاری از مناطق را فراگرفته است. مردم این‌بار نه در پاسخ به ندای احزاب و جریان‌ها، بلکه عکس این گروه‌های سیاسی بودند که بعد از مردم وارد میدان شدند. هم‌زمان نیز صادق المهدی، چهره محبوب مردمی و مغضوب حکومت، از تبعید به وطن بازگشته و در کنار مردم علیه حاکمیت ایستاده است. نکته مهم دیگر اینکه از حمایت‌های آن چنانی دوستان عرب سودان به‌نفع البشیر خبری نیست؛ همان‌هایی که سودان با اعزام سربازان جوان و نوجوان خود به یمن، وفاداری خود را به ائتلاف عربی نشان داد و حاصل آن ایجاد خشم و نفرت در دل مردم سودان بود. اما در عوض چیزی عاید البشیر نشد و وضعیت اقتصادی کشور وارد مرحله فلاکت شد. رئیس‌جمهور سودان برای خاموش کردن اعتراضات سراسری از زبان نرم و سخت و وعده و تهدید سخن گفته است. حتی نقش دشمن خارجی را برجسته کرد و اینکه برخی پیشنهاد داده‌اند در صورت عادی‌سازی روابط با اسرائیل مشکلات سودان حل خواهد شد. اما به نظر نمی‌رسد افکار عمومی سودان به‌راحتی تسلیم این توجیهات شوند. سؤال افکار عمومی این است که تقویت روابط با عربستان و امارات به‌ازای قطع کامل روابط با ایران، چه عوایدی نصیب سودان کرده است؟ از طرفی چه نیازی است که سودان وارد بازی‌های منطقه‌ای عربستان شده و هزینه‌های اضافی را بپذیرد؟! البته نباید از نظر دور داشت که تلاش البشیر برای ماندن طولانی در قدرت و تصمیم به تغییر قانون اساسی با هدف کسب مجوز شرکت در انتخابات ۲۰۲۰، موجی از نارضایتی و عقده‌های اجتماعی را برانگیخته که در کاهش محبوبیت شخصی او نیز بی‌تأثیر نبوده است. شاید در این مرحله نیز حکومت با سلاح تهدید و سرکوب بتواند اعتراضات را خاموش کند اما بحران ناکارآمدی و مشروعیت همچنان باقی است. با این تفاوت که جنس جنبش مردمی اخیر متفاوت از گذشته است، مشارکت سودان در جنگ یمن به‌شدت افکار عمومی را منفی کرده، نشانی از حمایت‌های عربی از سودان نیست و محبوبیت البشیر نیز در داخل کاهش یافته است.

خبر

جلسه داغ رئیس‌جمهوری آمریکا با رهبران کنگره

● رسانه‌های آمریکایی گزارش کردند: دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در نشستش با رهبران کنگره این کشور لفاظی‌های همراه با ناسزا سر داده و در یک جا نیز گفته ترجیح می‌دهد مسئله تعطیلی اخیر را که در دولت آمریکا به وجود آمده «اعتصاب» توصیف کند. به گزارش ایسنا، به نقل از پایگاه هیل روزنامه وال‌استریت‌ژورنال در گزارشی نوشت: دونالد ترامپ مذاکراتی پشت درهای بسته و جنجالی با چارلز شومر، رهبر اقلیت دموکرات سنا و نانسی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا داشته که در ابتدای این جلسه یک لفاظی همراه با ناسزا و باوه‌گویی به مدت ۱۵ دقیقه داشته است. منابع آگاه دیگری نیز این روایات را نزد رسانه‌های سی‌ان‌ان و دیلی بیست تأیید کرده‌اند.محوریت این نشست مسئله اختلاف نظر در دریافت بودجه مورد درخواست ترامپ برای دیوار در مرز با مکزیک به مبلغ ۵.۶ میلیارد دلار بوده است، براساس گزارش سی‌ان‌ان ترامپ ظاهرا در این جلسه گفته که نمی‌خواهد برای کمتر از این مبلغ مذاکره کند.دبلی‌بیست نیز گزارش کرد که در این جلسه ترامپ، نانسسی پلوسی را از بابت صحبت توهین‌آمیز اخیر رشیده طلیب، نماینده فلسطینی‌الاصل دموکرات کنگره آمریکا که در آن به صادر ترامپ توهین کرده بود متعصب دانسته است. براساس گزارش‌ها ترامپ به قانون‌گذاران آمریکایی گفته که نمی‌تواند استیضاح شود چون بیش از حد محبوب است. این در حالی است که ترامپ در یک توییت در روز جمعه نیز صحبت مشابهی را مطرح کرده بود.ترامپ همچنین در این جلسه گفته که ترجیح می‌دهد در لغت اعتصاب برای مسئله تعطیلی دولت آمریکا استفاده کند. این تعطیلی دولت از تاریخ ۲۲ دسامبر بر اثر اختلاف نظر بر سر بودجه مربوط به ساخت دیوار در مرز با مکزیک آغاز شد و تاکنون موجب شده صدها هزار کارمند دولت به مرخصی اجباری بروند یا مجبور به انجام کار بدون حقوق شوند.

جهان

احتمال بازگشت سوریه به اتحادیه عرب

آغاز احیای روابط بین‌المللی دمشق

از رویترز

چین از مهم‌ترین حامیان بود و از سال ۲۰۱۱ شش‌بار قطع‌نامه‌های ضدسوری شورای امنیت سازمان ملل را وتو کرد. هند نیز از ترس ظهور اسلام‌گرایی در این کشور و بهایس حمایت گذشته دمشق از دهللی در درگیری کشمیر، روابط خود را با سوریه حفظ کرد. برزیل هم گرچه سفر خود را از سوریه خارج کرد، اما این امر بیشتر به دلایل امنیتی بود تا اقدامی ضدسوری.

بازسازی هزینه‌بر سوریه

بعید است که متحدان بشار اسد و کشورهای عضو بریکس بتوانند بخش زیادی از ۴۰۰ میلیارد دلاری را فراهم کنند که طبق تخمین‌ها برای بازسازی سوریه پس از جنگ نیاز است. چین که یکی از ثروتمندترین حامیان دولت سوریه است، ظاهرا چندان اشتیاقی به مشارکت ندارد و ایران و روسیه هم بودجه لازم را ندارند. به باور برخی ناظران، فقط کشورهای حوزه خلیج‌فارس و کمک‌های کشورهای غربی می‌توانند میلیارد‌ها دلار لازم برای بازسازی سوریه را تأمین کنند و این ارزش واقعی هرگونه گرم‌شدن رابطه سوریه و کشورهای عربی است.

گرچه بازگشت مجدد سوریه به اتحادیه عرب پاداش‌هایی اقتصادی برای این کشور به ارمان می‌آورد و به تلاش‌های دشمنان عرب اسد برای سرنگونی او، دست‌کم به صورت نمادین، پایان می‌دهد، ولی باید این‌موضوع را در نظر گرفت که حتی در میان جهان عرب هم انزوای دمشق هیچ‌گاه چندان کامل نبوده است. لبنان و عراق حاضر به پیوستن به هرگونه تحریم مهاجرت کرده‌اند. ویلن علاوه بر شهروندی کانادا و آمریکا، شهروند بریتانیا و ایرلند نیز محسوب می‌شود. او تا پیش از بازداشت در مسکو، مدیر بخش امنیت بین‌الملل یک شرکت خودروسازی در ایالت میشیگان بود.ویلن در زمانی که به‌عنوان تفنگدار در ارتش آمریکا فعالیت می‌کرد، در سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۶ در عراق حضور داشت. او در سال ۱۹۹۴ به‌عنوان نیروی ذخیره به تفنگ‌داران دریایی آمریکا پیوست؛ اما در سال ۲۰۰۸ در یک دادگاه نظامی به اتهام دزدی محاکمه و پس از مجرم شناخته‌شدن در دادگاه نظامی عمومی، از ارتش ایالات متحده اخراج شد.دروصورتی که ویلن در دادگاه‌های روسیه مجرم شناخته شود، ممکن است به تحمل ۲۰ سال زندان محکوم شود. سازمان اطلاعات داخلی روسیه (FSB) تاکنون جزئیاتی درباره علت بازداشت ویلن منتشر نکرده و تنها ادعا کرده او را «در حال ارتکاب جرم» مرتبط با جاسوسی بازداشت کرده است.در آن سو نیز «دیمیتری ماکارنکو»، یک شهروند روسیه، در جزیره خودمختار ماریاتای شمالی که قلمرو آمریکا محسوب می‌شود، بازداشت شد. دولت آمریکا عنوان کرده است دیمیتری ماکارنکو به اتهام صادرات بدون مجوز اسلحه در فلوریدا تحت تعقیب بوده و بازداشت او در جزایر ماریاتای شمالی نیز به درخواست دادستان فلوریدا صورت گرفته است. دولت روسیه به بازداشت این شهروند خود اعتراض کرده است.

تهران؛ شهری برای همه

رویداد

همکاری مصر و اسرائیل علیه تروریست‌ها

● عبدالفتاح سیسی، رئیس‌جمهوری مصر، در مصاحبه‌ای با یک شبکه تلویزیونی آمریکایی گفت که کشورش برای مبارزه با «تروریست‌ها» در صحرای سینا در حال همکاری با اسرائیل است.

فراخوان برای برگزاری تظاهرات جدید در سودان

● درحالی‌که سودان به‌دنبال درخواست‌ها برای انجام تظاهرات در خارطوم و دیگر شهرها ازجمله عطربه و مدنی، در آرامش شکننده به‌سر می‌برد، نخست‌وزیر این کشور هشدار داد، انجام هرگونه اقدامات تخریبی به‌دست مردم و داشتن افکار خاص درباره حکومت مردود است. از سوی دیگر، رئیس‌جمهوری سودان در واکنش به کسانی که خواستار کناره‌گیری او از قدرت هستند، اعلام کرد برای انتخابات ۲۰۲۰ و رسیدن به قدرت آماده شوند.

نشست بعدی آمریکا و طالبان بدون کشور ثالث

● پایگاه خبری انگلیسی «آرپانایوز» افغانستان گزارش داد که نمایندگان آمریکا و گروه طالبان افغانستان به‌زودی دور بعدی نشست صلح این کشور را بدون حضور هر کشور ثالث برگزار می‌کنند.

سفر قریب الوقوع نخست‌وزیر اردن به آمریکا

● نخست‌وزیر اردن فردا در قالب سفری کاری به واشنگتن می‌رود تا موضوع حمایت‌های مالی آمریکا و نیز روند برگزاری کنفرانس لندن را بررسی کند که با هدف حمایت از اقتصاد و سرمایه‌گذاری در اردن برگزار می‌شود.

استعفای یک مقام دیگر پنتاگون

● براساس بیانیه‌ای، آدمیرال کوین سونینی از سمت ریاست دفتر وزارت دفاع آمریکا استعفا داد. به گزارش ایسنا، براساس گزارش هیل، آدمیرال کوین سونینی در بیانیه کوتاهی بدون ذکر علت کناره‌گیری خودش گفت که قصد دارد تا به بخش خصوصی بازگردد. استعفای او چند روز پس از کناره‌گیری جیمز متیس، وزیر دفاع آمریکا انجام می‌شود.

تهران؛ شهری برای همه

سومین جشنواره رسانه‌های شهری

شهر، رسانه، نقدپذیری

بخش ویژه جشنواره: میراث فرهنگی—میراث طبیعی

متقاضیان می توانند آثار خود را به سامانه **tehran.ir/rasaneh97** ارسال نمایند. | مهلت ارسال: ۲۰ آبان لغایت ۳۰ دی ماه ۹۷

دبیر خانه جشنواره: تهران، کوی نصر، بوستان گفتگو، نگارستان شهر